

Statsbudsjettet 2009

Regjeringen har i dag lagt frem forslag til statsbudsjettet for 2009. I det følgende gis en kort redegjørelse for de viktigste endringene knyttet til skatt og avgift.

Skatt

Personbeskatning/Selvstendig næringsdrivende mv.

- Innslagspunktene for toppskatten justeres 5 prosentpoeng til henholdsvis 441 000 kroner og 716 600 kroner
- De øvre grensene i minstefradraget oppjusteres til 70 350 kroner for lønnsinntekt og 58 900 kroner for pensjonsinntekt. Personfradragene oppjusteres til 40 800 kroner i klasse 1 og 81 600 kroner i klasse 2
- Årlig maksimalt sparebeløp i BSU-ordningen økes til 20 000 kroner, og maksimalt samlet sparebeløp inntil fylte 33 år økes til 150 000 kroner

Formueskatt

- Bunnfradraget i formuesskatten økes fra 350 000 kroner til 470 000 kroner
- Ligningsverdiene av bolig og fritidseiendom økes med 10 prosent
- Forslag om å fjerne reglen om nedsettelse av formuesskatten dersom formuesskatt og skatt på alminnelig inntekt samlet sett overstiger 80 prosent av skattyters alminnelige inntekt

Innstramning i fritaksmetoden – Innføring av 3 %-regel

Regjeringen foreslår en sjablongmessig reverseringsregel hvor 3 % av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden kommer til beskatning. Regelen vil omfatte utbytte fra aksjeselskaper mv., gevinster ved salg av aksjeselskaper mv., ansvarlige selskaper og derivater som er omfattet av fritaksmetoden. Konsernbidrag vil ikke være omfattet av innstramningen. Det gjelder ikke en tilsvarende fradragsregel for tap.

Kostnader knyttet til skattefrie inntekter er som hovedregel ikke fradragsberettiget. Det eksisterer imidlertid en spesialregel som åpner for fradragsføring av løpende forvaltningskostnader (ikke oppkjøpskostnader) i tilknytning til aksjeinvesteringer som er omfattet av fritaksmetoden. Regelen ble gitt fordi det var vanskelig å skille mellom løpende forvaltningskostnader knyttet til inntekter som var fritatt for beskatning og andre kostnader knyttet til skattepliktige inntekter. Regjeringen har imidlertid kommet til at spesialregelen var for liberal og foreslår derfor nevnte reglending.

Fastsettelse av arveavgiftsgrunnlag - ikke-børsnoterte aksjer og selskapsandeler

Regjeringen foreslår endringer i reglene om verdsettelse av ikke-børsnoterte aksjer og andeler i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper ved fastsetting av arveavgift. Forslaget innebærer at rabatten på skattemessig formuesgrunnlag ved overføring av aksjer eller selskapsandeler reduseres fra 70 prosent til 40 prosent. Maksimal rabatt ved overføring av aksjer og selskapsandeler ved gave eller arv beregnes således til 60% av skattemessig formuesverdi og erstatter den gjeldende 30% regelen.

Rabatten knyttet til ikke-børsnoterte aksjer og selskapsandeler for den enkelte mottaker skal gjelde for arveavgiftsgrunnlag opptil 10 mill. kroner. Verdier utover 10 mill. kroner skal inngå i mottakers arveavgiftsgrunnlag uten rabatt. Denne begrensningen gjelder for den samlede verdi av ikke-børsnoterte aksjer og selskapsandeler som en arving eller gavemottaker mottar, uavhengig av antall overføringer og hvem som er arvelater eller giver.

Ved anvendelse av det samlede rabatt-taket skal det tas hensyn til gave fra og med 7. oktober 2008, og arv fra og med 1. januar 2009.

Tidspunktet for verdsettelse av ikke-børsnoterte aksjer/selskapsandeler som grunnlag for arveavgift har vært skattemessig formuesverdi pr. 1. januar i det år rådigheten erverves. Handlinger eller endringer som har påvirket den reelle verdien av aksjer eller andeler fra 1. januar til overføringstidspunktet har ikke fått betydning for avgiftsfastsettelsen.

Regjeringen foreslår at det ved verdsettelsen av ikke-børsnoterte aksjer/selskapsandeler tas hensyn til eierstyrte endringer i selskapets aksjer/selskapsandeler og kapital i tidsrommet mellom 1. januar og rådighetservivet.

Dette vil typisk være hvor antall aksjer eller andeler i selskapet er endret uten at det samtidig er foretatt motsvarende endringer i selskapskapitalen, eller hvor

selskapet erverver eller selger egne aksjer. Videre omfattes tilfeller hvor eier enten tilfører selskapet kapital eller tar ut kapital.

Endringer knyttet til formuesverdsettelse av fast eiendom

Regjeringen foreslår at det med virkning for inntektsåret 2009 skal innføres et nytt verdsettelsessystem for næringseiendom.

Forslaget innebærer at formuesverdsettelse av næringseiendom skal skje med utgangspunkt i eiers faktiske utleieinntekter. Ligningsverdien fastsettes med utgangspunkt i næringseiendommens beregnede utleieverdi fratrukket et standardfradrag. Standardfradraget inkluderer andre kostnader enn finansieringskostnader i forbindelse med utleie av næringseiendom.

Ligningsverdi settes til 40 prosent av den kapitaliserte utleieverdien fra og med inntektsåret 2009.

For næringseiendom som ikke leies ut, økes gjeldende ligningsverdier med 60 prosent.

Sikkerhetsventilen for verdsettelse av næringseiendom reduseres fra 80 prosent til 60 prosent. Ligningsverdien skal da settes ned etter krav fra skattyter dersom det dokumenteres at fastsatt ligningsverdi er høyere enn 60 prosent av eiendommens markedsverdi.

For eiendom som ikke har vært utleid i inntektsåret skal ligningsverdien av selskapets næringseiendom oppjusteres med 60 prosent etter den alminnelige oppjustering med 10 prosent for inntektsåret 2008.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2009.

Generelle regler om utflytningsbeskatning (exit tax)

Skatteloven har ingen generelle regler om utflytningsbeskatning, men kun spredte bestemmelser som åpner for utflytningsbeskatning av enkelte eiendeler eller beskatning av meravskrivninger. Regjeringen foreslår å innføre generelle regler om utflytningsskatt.

Utflytningsskatten vil dels gjelde i en situasjon hvor eiendeler eller forpliktelser mister sin tilknytning til Norge, men uten at eiendelene realiseres etter de alminnelige realisasjonsbeskatningsreglene. Videre vil utflytningsskatten også omfatte situasjoner hvor norsk selskap ikke lenger anses skattemessig hjemmehørende i Norge og hvor regelen vil innebære en form for likvidasjonsbeskatning.

Uttaksbeskatning vil nå bl.a. kunne inntre ved flytting av hovedkontor, flytting av eiendeler til en filial som er unntatt fra beskatning etter skatteavtale eller hvis eiendeler flyttes fra en norsk filial av et utenlandsk selskap.

Det er foreslått at regelen om uttaksbeskatning gis virkning for uttak som skjer fra og med 7. oktober 2008, mens generell regel om likvidasjonsbeskatning gis virkning for inntektsåret 2008.

Beskatning av kraftforetak - endringer i grunnrentebeskatning

For vannkraftprodusenter er det med virkning fra og med inntektsåret 2008 foreslått en generell ordning med årlig utbetaling av skatteverdien av negativ grunnrenteinntekt beregnet for inntektsåret 2007 eller senere år, første gang i forbindelse med skatteoppgjøret for inntektsåret 2008. I sammenheng med dette er det foreslått en obligatorisk samordning av grunnrenteinntekt på skattyternivå, men ikke på konsernnivå. Det er videre foreslått å innføre en generell nedre grense for grunnrenteinntekt på 5.500 kVA. De fleste lovendringsforslagene for øvrig knytter seg til skattemessig behandling av enkelte opprustnings- og utvidelsesprosjekter.

Rederi

Regjeringen foreslår å fjerne forbudet mot lån og sikkerhetsstillelse for selskaper som ikke har oppbygde skattecreditter fra den gamle rederiskatteordningen med virkning fra 1. januar 2007.

Toll

EU vil fra 1. juli 2009 innføre krav om forhåndsvarsling av all vareførsel mellom EU og tredjeland (herunder Norge). For norske importører og eksportører kan dette bety forsinkelser ved grensepassering mellom Norge og EU.

EU har imidlertid åpnet opp for at Norge på nærmere vilkår kan unntas fra kravet om forhåndsvarsling.

Regjeringen har fremmet forslag i tråd med dette. Det er også foreslått en ny bestemmelse om autorisasjon av foretak.

Andre foreslåtte endringer

- Oppheving av skattefritak for gjensidig brann- og husdyrforsikringsselskaper mv.
- Innføre adgang til å utskrive eiendomsskatt på oppdrettsanlegg
- Fritak for eiendomsskatt for gartneri/planteskoler tilknyttet landbrukseiendommer som er fritatt
- Faste tekniske installasjoner i bygninger skilles ut i en ny saldogruppe j og avskrivningssatsen settes til 10 prosent
- Endring av regnskapsloven og forskrift som tiltak for å håndheve plikt til innsendelse av regnskap for indre selskap
- Fritak for dokumentavgift for samboere - lemping på krav om to års felles folkeregistrert adresse ved dødsfall
- Beskatning/fradragsrett for renter for EØS-borgere
- Terminvise utbetalinger fra pensjonsavtaler både i og utenfor arbeidsforhold skattlegges som personinntekt

Kontaktpersoner MentorAjour

I redaksjonen

Skatt og avgift:

Lars Aasen (Partner)

e-post: lars.helge.aasen@no.pwc.com

telefon: 952 60 274

Stine Bryn Sverdrup (Manager)

e-post: stine.bryn.sverdrup@no.pwc.com

telefon: 952 60 369

Regnskap:

Jens-Erik Huneide

Statsautorisert revisor

e-post: jens-erik.huneide@no.pwc.com

telefon: 952 60 922

Ønsker du å abonnere på vårt gratis kundemagasin Mentor eller kjenner du andre som bør motta MentorAjour?

Send en e- post til pwc-news@no.pwc.com med navn, firma og adresse.

Innholdet i denne informasjonen er kun for generell veiledning. Enhver situasjon er unik, og PricewaterhouseCoopers kan derfor ikke ta ansvar for eventuelle beslutninger som baseres på innholdet.

Vennligst ta kontakt med våre revisorer, advokater og/eller rådgivere dersom du har spørsmål om innholdet.